

ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDESI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Kiadóhivatal:
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
KABOS ÁRMIN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
(Helyben házhoz hordva) egész évre 2 kor., félévre 1 kor.
Vidékre (postán küldve) egész évre 4 kor., félévre 2 kor.,
negyedévre 1 korona.

A munkásházak ügyének véglegzése.

(N. J.) Kedden délután járt városunkban Keller Gyula, a földmívelésügyi miniszter megbízottja, az építettni tervezett 445 munkásház ügyének véglegzése iránt.

A vele ez ügyben folytatott tanácskozáson részt vettek Szárics Géza polgármester, Kiss Simon gazd. tanácsnok, Berzenczey Domokos mérnök és Novoszel János gazdaköri titkár.

Szükségesnek látjuk ezen tanácskozás teljes és részletes eredményét közzétenni, hogy minden érdeklődő tiszta képet alkothasson magának a munkásházak ügyének jelenlegi állapotáról.

A miniszter meghatalmazottja első sorban arról nyújtott biztosítékot, hogy a földm. kormány hajlandó az építési kölcsön évi törlesztéséhez 2%-kal, számokban kifejezve évi 10000 koronával hozzájárulni, mely összeg 25 évi törlesztéses kölcsönt véve alapul, a kamatok nélkül 250000 koronát tesz ki. Hajlandó továbbá a földm. kormány a munkásházak utcáinak és tereinek értékét a városnak megtéríteni, az ezen célra szolgáló országos alaphól.

Épen nem kicsinylendő tehát azon segítség, mit a város, illetve a munkásosztály ezen ügyben a kormánytól nyerhet.

A miniszter küldöttének a munkásházatelep beosztása és elhelyezése ellen semmi kifogása nem volt, csupán azt kérte, hogy a lakószobák ne négy és fél, de legalább öt méteres négyzet (25 □ m.) nagyságra építtessenek.

A megejtett számítások szerint egy munkásház teljes felszereléssel és telekkel együtt 900 koronába kerül a tulajdonoslag 150 □-ol beltelket véve alapul. Kerekszámokban tehát 450,000 korona töké szükséges ahhoz, hogy a házak fölépülhessenek. Ezen összegnek évi 7%-os amortizációs törlesztése 31500 korona. Ezen összegből a 10000 korona államsegélyt levonva, marad 21500 korona.

21500 koronából egy munkás családra jut kerek összegben évi 49 korona törlesztési összeg.

Ez a tiszta valóság. Ám ezen összegből is bátran leszámíthatunk még legalább 5 koronát, ha megfogadjuk Keller miniszteri fölhatalmazott hasznos tanácsát, azt t. i. hogy az építés minden részét nagy vállalatban adjuk ki akként, hogy a ház teljes fölépüléséig a leendő tulajdonosnak ott semmi beleszólása ne legyen és csak a teljesen kész háznak kulcsát adjuk át a ház birtokosának.

Ily módon a 445 ház teljes tetőszerkezete összeállításra készen érkeznék Zentára, ugyanígy, az összes ajtók, ablakok, kapuk, kerítések stb. sőt az összes falak fölveretését tapasztalását, meszelését is egy vállalkozónak adjuk ki azon kikötéssel, hogy a vállalkozó a leendő tulajdonosokat a munkánál illő és szokásos napszám mellett alkalmazni tartozik.

Ily módon elérjük azt, hogy a házak mind egyformán, jó és tökéletes módon épüljenek föl, másrésztől, szakértői vélemény szerint az építésre előirányzott összegnek legalább 10 %-át megtakarítanánk. Az a körülmény, hogy a munkásházak

fölépítésével kapcsolatos minden ügy bélyeg és illeték (százalék) mentes és, hogy a felépítendő házak 20 évig adómentesek, szintén kedvező az építkezés megvalósítására.

Tehát ezek után nincs más hátra, mint a 450,000 koronának kölcsön útján való beszerzése. Erre fölhasználhatja a város az árvaszéknél elhelyezett pénzeket, de beszerezheti a központi hitelszövetkezettől is, esetleg valamelyik zentai pénztintézetől is.

Ez a kölcsönvétel az egész építkezésnek alapja, ha ezt megteszi a közgyűlés felépülnek a munkásházak, ha nem, nem.

Kölcsönt venni soha nem kellemes dolog, a munkásházakra pedig sok városi képviselő előtt, épen nem. Pedig ez véletlenül épen olyan kölcsön volna, mely a várost egy krajcárral sem terhelné, sem most, sem a jövőben soha, sőt a városra némi előny is származnék belőle, amennyiben a felveendő kölcsönből első sorban a telkek árát vonná le a város saját pénztára részére.

A kölcsön összes törlesztési hányadát az államkincstár és a munkásházak tulajdonosai fizetnék, a város csak beszédetné az évi hányadot és elküldené a pénztintézetnek.

Halljuk az ellenvetést. Igen, beszédni könnyű volna, ha fizetnének. Hát fizetni fognak. A legtöbb munkás család most is többet fizet annál a 44-49 koronánál házbér címén, mint fizet akkor, ha tudja, hogy ezen összeg pontos fizetése mellett 25 év elteltével magának és

Renitens feleség.

Irta: Prém József.

I.

A lovag-teremben nagyokat nyikorgott a rozoga padló amint Rozsályi Kun István magasszaru, keménytalapu csizmában végiglépkedett. Erős indulat dolgozott a kastély urában. Az ajtó mellé húzódtott hajdu, aki pécsetes levelet hozott Déváról, szepegeve nézte a nagyur haragját.

Az írás kettétépte ott hevert az asztalon. Azaz csak az egyik darabja, a másik a padlóra esett. A keménytalpu, magasszaru csizma egy-párszor már már rátapostak arra a papírdarabra.

Ezt nekem! A saját hitvesem mer így pakázni velem! Én velem, Rozsályi Kun Istvánnal! Hát az vagyok-e még?

Dühös pillantással, vérvörös ábrázattal állt meg a hajdu előtt, várva a feleletet.

— Én kegyes nagyuram! — alázatoskodott a megriadt ember. Nem rajtam mult, hogy jobb hiralással nem kedveskedhettem.

— Lódulj és küld be sebtiben a kapitányomat.

Ismét végigsörtetett a termen a nekibőszült férj. Most már rugdalta azt a papírdarabot, valahányszor közelébe ért. Nem törődött vele, hogy az ország legszebb asszonyának édes kezevonásai alkotják a szabályos, egyenes sorokat... Korának legünnepeltebb asszonya, a bűbájos Széchy Mária, az ő imádott hitvese irrt neki...

Az ólomszegélylyel kerített, színes üvegü ablakon át messzire ellátott a kastély ura. Ott terült el a rozsályi határ.

Hátha mégis jön az asszony. Hátha csak tréfálni, ingerkedni akart vele, amikor azt írta, hogy soha többé nem jön vissza Szatmármegyébe. Tán itt is van már a közelben... Az a porfelhő ott a hegyhát mentén ott takarjal...

De már belépett a kapitány, vitéz Antalfy Gáspár uram.

Mi baj István?

— Fordul velem a világ! Bár sülyedne el és sülyednék el a pokol fenekéig.

— Na, na!

— Hát nem jön az asszony! Vérbeli atyámfia vagy, Gáspár, legjobb barátom is vagy, niucs titkom előttem...

— Mi a szándékom?

— Adj tanácsot Gáspár.

Vitéz Antalfy Gáspár uram a szokimondó emberek közé tartozott. Tudta ezt a kastély ura, azért követelő pillantással állt eléje és leste, mit is mond a kapitány. Azt is tudta, hogy mindjárt itélet lesz az, amit hall.

— Nohát csak amondó vagyok, szerelmes atyámfia, — kezdte Gáspár — vess keresztet Széchy Mária-ra. E jött az idő, amikor a profécium beteljesedik, még pedig színültig. Hát nem váltig hajtogattam: ne bízzál abban a gyönyörűséges asszonyban, aki nem becsülte meg az első urát, Báthori István! Már hogy szerette volna, amikor mint menyasszony is Weselényi Ferencért rajongott! Mégis tehozzád ment, miért?

Csak hogy megboszantsa az ideállját. Arra jónak talált téged, hogy fölkeltesd veled Weselényi Ferencz indulatját... Tisztán látok én... És itt a saját házában mondom: úgy vigyázz rá, Rozsályi Kun István, hogy sem első nem voltál, sem utolsó nem leszel a szép asszonynál! Mához egy esztendőre harmadik ura lesz Széchy Mária-nak.

— Es Weselényi Ferenc lenne az?

— Nem nyugszik addig az az asszony.

A házigazda most belesápadt. Érezte, hogy igazat beszél kegyetlen atyafia. Hisz ez a levél is ott a földön olyasmit emleget. Ujból rugdalmi kezdte a papírlapot, aztán fölkapta, odavitte az asztalhoz a másik daralhoz.

— Oivasd, olvassd csak!

Vitéz Antalfy Gáspár betüzni kezdte a szép asszonyi irást, miközben egyre kacagott.

— Hát persze persze! Itt a nyitja mindennek. Unatkozik a házában. Még csak nemrég ünnepezték Erdélyben, szabadon járt kelt, lóháton kísérte egész sereg gavaléria. Aztán megfeledkezett magáról és hozzád láncolta az ifjúságát. Azt hitte, te majd megvéded a híret és helyt állsz, ha pörrik jószágaiért. Szép embernek is talált. Hahaha! De most látja, milyen bolondot tett. Köznapi lelkekkel föl nem érsz hozzá.

Az is ott áll?

— De itt ám. Meg az, hogy gyámoltalan, aluszékony vagy.

Ezt már nem hallgathatta tovább Rozsályi Kun István. Szinte fölördített és öklével akkorát csapott a tölgyfaasztalra, hogy a nehéz alkot-

családjának örökös hajlékot szerzett. Tehát igen is fizetni fog.

De — mondjuk — akad a 445 család közül néhány, aki nem tud, vagy nem akar fizetni. Ez esetben rögtön akad nem egy de tiz, de száz, akinek ez idő szerint telek nem jutott s aki kész örömmel veszi át azon kötelezettséget, melyet a másik teljesíteni nem birt, vagy nem akart.

Teljesen kizártnak tartjuk tehát, hogy a várost a munkás házak építésére fölveendő kölcsönnél egy fillér kár is érheti.

Nincs tehát semmi ok arra, hogy a munkás házak építését tovább huzzuk halasszuk, annyival is inkább nincs, mert az államsegély kieszközölése rövid idő alatt megindítandó, mivel e célra az idén csak 300000 korona összeg van az állami költségvetésben felvéve és az országsszerte rohamosan épülő munkásházak segélye ezen összeget mihamar kimeríti és mi hoppon maradhatunk.

A valóságnak és az igazságnak teljesen megfelelő módon ismertettük a munkásházak ügyét és nagy megnyugvásunkra szolgálta az, ha a város képviselőtestülete az itt elmondottakat higgadtan, tárgyilagosan és emberszerű szívvel mérlegelve mielőbb kimondaná azon határozatot, mely 445 munkás családnak juttatna örökös hajlékot, 445 szegény család szívében fakasztaná az öröm és hála soha el nem muló érzetét.

Bács-Bodrog vármegyei háziipari-kiállítás Zomborban.

A Tulipán Háziipari Szövetség Zomborban nagy-szabású háziipar kiállítás rendezését határozta el. Erre vonatkozólag a következő felhívást kaptuk:

A Bács-Bodrog vármegyei tulipán Háziipari Szövetség f. évi május havában Zomborban, a vármegye székházában, vármegyei háziipar-kiállítást rendez.

mány nyekkent egyet. Aztán odarohant Széchy Mária arcképehez, rátapadt tekintete a kacér, bájos asszony vonásaira és öklével fenyegetve, kiáltotta:

— Te elbizakodott, te csélesap, te szivtelen, te gonosz asszony! Én gyönyörűséges kinom, gyötrelmes hitvesem. Hát csak megmutatom, ki a gyámoltalan, ki az aluszékony! Meg én!

A kapitány kíváncsian kérdezte:

— Mitévők leszünk?

— Hahaha! — kacagott most már Rozsályi Kun István. Szaporán! Nyeregbe háromszáz vitézzel! Hazahozzuk a renitens asszonyt!

— Micsoda? Fegyverrel akarod meggyőzni az asszonyt, mennyire méltó vagy ő reá? No hát ez új dolog, fogjunk hozzá!

II.

Még aznap eíndult a háromszáz vitéz, élén a férj is meg a kapitány is Dévára.

A csásos menyecske vigan élte ott világát és nem is álmodta, hogy második ura, a kire ráunt, ily érdekessé akarja magát tenni előtte. Bolond egy gondolat, hogy haddal, háborúval szerreze őt vissza magának!

Ejjel toppant a vár alá a különös csapat, Fönn a hegyen, ahol az erősség állt, sötét minden; de az alsó kastély ablakai fényesebbek. Persze, ott mulatoz a szép asszony, nekivaló társaságban... Ott mosolyog rá mindenkire...

— És a haragos férj szívében a bosszu gyilkos indulata háborgott.

— Megállj! — kiállította csapatjának.

— De tán közelebb mennénk, véekedett vitéz Antalfy Gáspár.

Aztán összedugta fejét férj és kapitány, hogy meről kezdjék a feleség lakhelyének ostromát.

Egyszerre éles harangcsöngés, szakgatott, vészjelentő kongás sivitott át a nyári éjen... Alig hangzott el a harmadik csöngés, ... ésihol

Kiállításra kerülnek a vármegye területén levő háziipari szövetkezők készítményei, továbbá mindazon tárgyak, melyek mint házi készítmények, a nép keresetforrásául szolgálnak.

A kiállításnak lesz egy külön osztálya is, mely megyénk műkedvelőinek műveit mutatja be. Ezen résztvesznek mindazok, kik műkedvelésből foglalkoznak akár a női kézimunka valamely ágával, akár pedig műkedvelésből rajzolnak, festenek, faragnak, fényképeznek stb.

A kiállított tárgyak, mind a háziipari, mind az amatőr készítmények, mind el is adhatók, azonban az eladási ár 5%-a a kiállítást rendező Vármegyei Háziipari Szövetség javára vonatlik.

A kiállításon térdíj nincs, de az összes szállítási költség-k mind az oda, mind a vissza szállításkor a kiállítót terhelik.

A kiállításra szánt tárgyak a visszaküldésre alkalmas ládába csomagolandók, s a láda fedelének belső oldalára a küldő pontos címre felirandó. A képek csak keresztbe, felfüggesztésre alkalmasan küldhetők, és hátul a kép címe készítésének módja, eladási ára és készítőjének neve feljegyzendő. A kézimunkákra, vagy az olyan tárgyakra, melyeken nincsen hely, hová mindez adatok felirhatók volna, kemény papírból készített lapok függesztendők, amelyekre az előbb felsorolt adatok irandók.

A kiállított tárgyakat a kiállítás bezárása előtt elvinni nem lehet.

A legkiválóbb háziipari készítmények a bíráló bizottság ítélete alapján pénzjutalmakban részesülnek. Kiosztásra kerül több 100, 50, 20 és 10 K-ás jutalom.

A műkedvelők a következő díjakra pályázhatnak: 4 első, 4 második, 4 harmadik díj (művészi plakettek oklevéllel) és diszoklevelek.

A kiállítás tiszta jövedelme a Háziipari Szövetség által Zomborban felállítandó női ipariskola javára fog fordíttatni.

A kiállítás megnyitásának ideje 1908. május 10.

A tárgyak legkésőbb május 1-ig a kiállítás címére (Bács-Bodrog Vármegyei Háziipar-Kiállítás, Zombor, Vármegyház) beküldendők.

Mivel a kellő intézkedések megtehetése végett szükségünk van a kiállítandó anyag minőségének és mennyiségének ismeretére, felkérjük igen tisztelt Cimet, hogy a mellékelt bejelentő lapot kitöltve a titkár (Krump Vilmos, felső keresk. isk. tanár, Zombor) címére 1908. április hó 10-ig beküldeni sziveskedjék; ugyancsak

ni, az alsó kastély minden ablaka hirtelen elcsúszott.

— Mi történt? riad föld a férj.

— Vártak bennünket! — sugta a kapitány. De nem látták, amint a kastély hátsó ajtaján kisurran egy fehér lenge női alak, karcu és könnyed. Haja fölbontva, tekintete elszánt... Egy siet föl a hegyi ösvényen, az erősségbe... nyomában egy pár szolgál... Néhány perc múlva már ott állt a lőrések előtt. Csak ezeket akarta elérni Széchy Mária. Mert ő volt a feleség... — Érttem jöttél? — kiáltotta lefelé az éjbe, a csillagos a holdas éjbe... Rám akarod kényszeríteni a boldogságot, amit sohasem adhattál? Hát ez a válaszom ni:

— És sortűzet adott a fegyveres szerelemmel ostromló férj csapatára!

Csak úgy ropogott a puska, karabély és durrögött a mozsár, meg a kölyökágyu.

— Hah, aki áldója van! — rikkant föl a kapitány, amit egy golyó átlukasztotta a fővegét. Ez aztán a menyecske!

Egy órahosszat tartott a tüzelés. Összesodult Déva egész környékének népe. A városból fáklás emberek sereglettek össze. A bíró az egész megisztrátus élén közeledett. Kacagott az egész mindenség ezen a komédián.

— És Rozsályi Kun István toporzékolt, amint látta, hogy háromszáz vitéze lassan, szépszerivel elszel... Szólligatta vitéz Antalfy Gáspárt, de a vérbeli atyaffy nem felelt... Csak nagykésőre ugrott melléje a lovával.

— Asszony ellen hadakozunk? Jobb lesz, ha szépszerivel odébb állunk, István. Nem akarok életem végéig csúffá lenni... Megyek is.

— És elvágatott. Rozsályig meg sem állt. A férj, az pedig követte... Előbb azonban a kastély minden ablakán belőtt, hogy az üvegesorép csakugy csörömpölt.

— Hadd legyen emléke a látogatásomnak! Gunyos hahótát hallott egész hazáig s másnap már a fiskálist hivatta...

a titkár szolgál minden, a kiállítást illető felvilágosítással is.

Kérjük igen tisztelt Cimet, hogy szives közreműködésével a kiállítás sikerét előmozdítani sziveskedjék.

Zombor, 1908. febr. 8.

A Bács-Bodrog Vármegyei Tulipán Háziipari Szövetség nevében:

Fernbach Károlyné, elnök Krump Vilmos titkár.

A magyar tengerpart és Abbazia.

A tavasz beálltával és nyáron a magyar közönség tömegesen keresi fel Abbaziát, nem gondolva arra, hogy a divattá vált szokás Magyarország számára mily nagy közgazdasági kárt jelent és hogy az ellenünk zuduló ellenséges áramlatban csak az esetben vagyunk képesek állami létünket fentartani, ha minden téren összetartva, a haza kicsije és nagyja a magyar állam közgazdasági fejlődésén munkálkodik. A közérdek szempontjából szükségesnek véljük ennél fogva a hazafias magyar közönséget egy pár számadattal az említett közgazdasági kárra figyelmeztetni.

1906. évben Abbaziának 38.000 látogatója volt és e nagy kontingensből 20000-nél többet Magyarország szolgáltatott. Fejenként csak 300 koronát számítva már 6.000.000 koronát tesz ki az összeg, melylyel ez uton a magyar közönség Ausztriát gazdagította. Ezzel szemben a sokkal előnyösebben fekvő és jobb klimatikus viszonyokkal rendelkező Cirkvenica különösen ősszel és tavasszal a magyar közönség által elhagyatva, a szép Adria hamupipó-jé-ként szerepel és az ott lévő kizárólag magyar vállalatok kitéve Abbazia nyomasztó konkurenciájának és a horvátok ellenséges indulatának, csak küzködve tudják fentartani magukat; az eléggé látogatott rövid nyári saison ugyanis a költséges modern berendezések fentartására nem elégséges.

Különös, hogy éppen akkor, a midőn Cirkvenica Abbaziával szemben a legnagyobb előnyökkel rendelkezik t. i. télen, ősszel és tavasszal a magyar közönség e helyet kerüli. Cirkvenicán az év ez időszakaiban mindig 2-3 kal melegebb van, de a legfőbb előnye, hogy száraz és pormentes. Az 1360 m. magas Monte Maggiore aljában fekvő Abbazia ugyanis, a hová e nagy hegy összes nedvessége leszívárog az említett évadokban annyira nedves, hogy e helyet egy jól alapozott rheuma nélkül kevés ember szokta elhagyni.

Szintén megfoghatatlan, hogy a hazafias orvosi kar e körülménnyel nem számolva, a magyar betegeket tömegesen Abbaziába irányítja. Ugy látszik, hogy az osztrák lapok dicshimnuszai és az abbaziai vállalatok reklámjai elég erősek, hogy a közönség szemé előtt még a Monte Maggiore is eltűnjen.

Megfelelő kényelem és jó ellátás sem hiányzik Cirkvenicán. Az elmúlt évben ugyanis 600000 koroná magyar tőkével egy új nagy magyar vállalat, a »Miramare« szálló létesült, a hol olcsó árak mellett a legfokozottabb igények is kielégítést nyernek. A szálló kiválóan felszerelt vízgőgyintézzel van ellátva és gyönyörű berendezésének minden darabja a magyar ipart és műizlést is dicséri.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal tájékoztatás végett szintén kiemelni, hogy a Horvátországban szedett állami adók 60% a magyar kincstár javára esik és hogy Cirkvenica horvát lakossága jól felfogott saját érdekében magát a horvát tulzók politikai tüntetéseitől mindig távol tartotta.

Mit ér a tulipánmozgalom, mit ér a nemzeti irány fellendülése, ha az nem tényekben, hanem csak szavakban nyilvánul meg?

HIREK

Vashid. Örömmel jelenthetjük, hogy a zentai vashid elkészült. A harmadik, a csókai oldalfelő i hidláb alól már megkezdtek a faállványok eltávolítását. A mi munka még hátra

van, az gyermekjáték csupán. A vashid kocsitját, továbbá mindkét oldalon a hidfeljáró uttestet kell még kavicsosul burkolni. Ez a munka is elkészül 4-5 hét alatt és ilyenformán április hó elején a va-hi még az ünnepélyes megnyitás előtt átadható lesz a forgalomnak. Csak hogy már ezt is megértük, hála legyen érte mindazoknak, a kiknek részük volt e nagy alkotásban!

A polgári leányiskola komédiája. Ezzel szerre átadni az összes népiskolákat és ráadásul még a polgári leányiskolát is, ez már tulságos nagy kegy lett volna Zenta város közgyűlése részéről. Tagadhatatlan, hogy nagy kitüntetés érte az államot, midőn végre is hosszas huzavona és szájhösködés után elfogadtuk a kirtanfelfelügyelő ajánlatát és fájó szívvel beleegyezünk abba, hogy a tolakodó állam levegye vállainkról a népoktatás súlyos terhét. Azonban mentsük meg a mi még megmenthető. Minek volna minden gyönyörűség csupán csak az államnak? Nem lehetne abban részesíteni a kalocsai érseket is? Megvan, úgy van, éljen az igazság! Adjunk a jóból, a kitüntetésből a kalocsai érseknek is. És a közgyűlés nagylelkű volt és a saját külön nemzeti adományunkat: a polgári leányiskolát arany tálcán vitte a zentai küldöttség az érsek elé. Ünnepi díszben, robogó vonaton utazott vala a zentai küldöttség az érseki székvárosba. Az érseki palotában pompás fogadtatás és vacsora, amde az arany tálcán hozott értékes ajándék nem kellett senkinek. „Vigyétek vissza édes fiaim ezt a fejedelmi ajándékot, nem merem elfogadni, félek a gyönyörűségtől, mert gyönyör nekem az olyan ajándék, a minek megtartása sok pénzembe kerül.“ „Zenta város szegény ahhoz, hogy nekem ajándékot adjon és én meg szegény vagyok ahhoz, hogy a zentai népoktatás molochját tápláljam.“ „Nagyon sok szegényebb község igényli az én jövedelmemet, ne vegyétek tehát zokon ha nem reflektálok a zentai polgári leányiskolára. A küldöttség az érseki asztalnál megvacsorázott és visszahozta a polgári leányiskolát, hogy más toilletben, más ajánló levéllel, kénytelen-kelletlen, jóságos édes apánknak, az államnak ajánlhassa fel — ajándékul.“

Hírek a közös konyhából. A közös konyha igazgatósága a legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy mindazok, akik kiléptek a közös konyhából, amde oda ismét belépni szándékoznak, mindazok felvételre újra jelentkezhetnek és a már egyszer befizetett felszerelési díjat ismét megfizetni nem tartoznak. Az új tagokra vonatkozólag pedig úgy határozta, hogy azok a felszerelési díjat havi, kisebb részletekben is törleszthetik és így belépésük nem igényel nagyobb kiadást.

Megalakult részvénytársaság. A Markovits Lajos és Társa zentai és Id. Melik István, Dobribán és Markovits szegedi cégek ipartelepeinek átvételével folyó hó 11-én Budapesten megalakult a „Zentai és Roskányi egyesült iparvállalatok című részvénytársaság“. Igazgatósági tagokká megválasztottak: Forró Róbert, a Magyar leszámítoló és pénzváltóbank cégvezetője, Schancer Ignác fatermelő, ifj. Braun Ignác budapesti kereskedő, Fuchs Aladár, a budapesti Fabank vezérigazgatója, Markovits Lajos szegedi, Braun Vilmos zentai eddigi cégtulajdonosok, továbbá. Dr. Flesch Miksa és Ifj. Kohn Ignác takarékpénztári igazgatók zentai lakosok. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Wrchowszky Vilmos és Vágó József budapesti, Flesch Márton, König Vilmos és Hirschl Hermann zentai részvényesek. A részvény társaság ügyészévé Dr. Spitzer Mór zentai ügyvéd, a gőzmalom buza szükségletének bevásárlójává Braun Izsó helybeli gabona nagykereskedő választott meg.

Városi közgyűlés. Holnap hétfőn ismét közgyűlést tart a városi képviselőtestület. A tárgysorozat 56 számból álló és

így bőségesen alkalma nyílik a képviselőtestületnek az egész napon át való politizálásra.

Halalozás. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Havas Manóné szül. Kaufman Katinka, úgy maga, mint övéi nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett férje, a legjobb apa, testvér, sógor Havas (Hirschenhauser) Manó február hó 19-én délután 3 órakor életének 45-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Hűt tetemei f. évi február hó 21-én délelőtt 11 órakor fognak a rákoskeresztúri új izraelita sírkert halottas házából örök nyugalomra tételni. Budapest, 1908. február 20-án. Hirschenhauser Mór, Özv. Rosenthal Leonora, Özv. Kovács Imréné, szül. Hirschenhauser Ida, Dr. Wilhelm Adolfné, szül. Hirschenhauser Etel, Hirschenhauser Dávid testvérei. Havas Rezső, Havas Teruska, Havas Böske gyermekei. Dr. Wilhelm Adolf, Gál Albert, Kaufmann János sógorai Kaufmann Mátyás, sógor.

Fellebbezés. A X-ik kerületi választást ismét megfellebbezték. A választási komédia kezdődhetik újból. A felebbezők hiteles adatokkal bizonyítják, hogy ezen második választásnál sokkal több halott és kiskorú választójelölt szavazott le, mint az első választáson. A választási jogukat még a sirban is gyakoriók büntös eljárását a legfelsőbb bíróság fogja elbírálni. Bizonyos, hogy új választás lesz, am-hogy az új, illetve legújabb választás végérvényes leendő majd, — az attól függ, hogy a halottak minő magatartást fognak tanusítani.

Meghívó. A »Zentai Gazdakör« 1908. évi március hó 1-én vasárnap azaz Farsang első napján könyvtára javára saját helyiségében (Majoros P. vendéglője) zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 80 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

Athelyezés. Fernbach Károly főispán dr. Ritter Gyula tb. főszolgabíró Ujvidékről Zentára és Hoffmann Sebestyén főzig. gyakornok, tb. szolgabíró Zentáról Ujvidékre helyezte át.

Meghívó. A zentai halászkör 1908. évi március 2-án Farsang hétfőjén a „Tisza“ kávéház összes termeiben a I. tambura zenekar közreműködése mellett — részben a szegény alap javára — zártkörű táncmulatságot rendeznek. Belépti díj: Személyenként 60 fillér, páronként 1 kor. Kezdeté este 8 órakor. Levelező lapok és konfetti lesz árusítva. Aki a legtöbb levelező lapot kapja a halásznék által egy nagy pontyot lesz jutalmazva. Jó ízű halpaprikást a halászkör főznek.

Háziipari tanfolyamok a vidéken. A zentai gazdakör által Adorján, Oromhegyes és Felsőhegy községekben a földm. miniszter hathatós anyagi támogatásával rendezett kosárfonó háziipari tanfolyamokat a legszebb eredménnyel a napokban fejezték be. A két hónapig tartott tanfolyamokon résztvett 69 munkás, kik készítették 4594 háziipari tárgyat 1523 kor. 72 fill. értékben. A zentai gazdakör évek óta Zentán és vidéken állami segítséggel 30-nál több ilyen műtanfolyamot rendezett, több száz munkást képeztetett ki s ma már vidéken igen virágzó házi ipar a kosárfonás.

Köszönetnyilvánítás A Zenta vidéki Takarékpénztár jótekingyélra szánt alapjából a helybeli Szapatoriumi Egyesületnek 13 kor. 77 fillert juttatott. E nemeslelkű adományért ezton is köszönetét nyilvánítja a helyi bizottság elnöksége.

Március 15. — Pásztor József ilyen című egyfelvonásos alkalmi színjátékának most jelent meg a harmadik kiadása. — A hazafias munka rövid idő alatt nagy népszerűsége tett szert, költői módon fejezi ki Március tizenötödikének ünnepi hangulatát, a szabadságharc emlékének fellángolását az öregedő szívben s az ifjúság tiszta lelkesedését a szabadság gondolatáért. — Iskoláknak, ifjúsági, önképző és társasköröknek különösen alkalmas, hogy lendületesebben ünnepezhessék meg Március 15-ét. A színdarabban mindössze három szereplő van, díszlet sem kell hozzá, így könnyen előadható. — Megrendel-

hető a szerzőnél (Budapest, I., Kemeues-u. 8.) — Ara postai küldéssel 90 fillér.

Magánjárók. A zentai pénzügyi bizottság már hktek óta razzlát tart a zentai szállásokon és mindegy fényes eredménnyel. A törvény kijátszásával vigan főzik a pálinkát úgy, hogy a legutóbbi időben több mint 70 pálinkafőző üstöt koboztak el — a megfelelő mennyiségű tiltott pálinkával egyetemben. A pálinkafőző magyarokat elfogják, szigorúan megbüntetik, amde ez mind nem használ semmit mert az adózatlan, tiltott gyümölcs — ha miudjárt pálinka is — édes és kívánatos. A pénzügyi bizottság katonai segítséget fog kérni a túlnyomóan elszaporodott u. n. magánjárók végleges megrendszabályozására.

Meghívó. A zentai önkéntes tűzoltó-testület szerelvényeink javára 1908. évi március hó 2-án a nagyvendéglő színháztermében, nagy (Dominó) álarcos bálát rendez. Kezdeté este pont 8 órakor. Belépti díj személyenként 1 kor. 20 fillér. Zenét az első vonós zenekar szolgáltatja. Felülfizetések tekintve a jótékony célt, köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Előadás a zöldségtermelésről. A zentai gazdakör népies gazdasági előadásainak keretében ma délután 3¼ órakor Gallé Viktor városi főkertész a központi népiszkola rajztermében népies gazd. előadást tart a paradicsomuborka-, saláta-, és zöldségtermelésről Ezen közhasznú előadás meghallgatására minden érdeklődőt szívesen lát a zentai gazdakör elnöksége,

Érdekes látvány. Bácsbokodról írják: Nem mindennapi esetnek voltak szemtanúi Bácsbokod község lakói vasárnap reggel hét óra körül. A hívek éppen a templomba iparkodtak mikor egy gazdátlan léghűjő hét óra tizenöt percek határozatlan ide-oda mozgással száguldott tova a község fölött. Alakja tojásdad volt s 300-400 méter magasságban haladt oly gyorsan, hogy alig egy negyedóráig volt látható. A bácsbokodiak égi tüneményt vélték ebben látni és szent borzalommal beszéltek arról, hogy vagy háboru vagy rossz termés lesz a nyáron.

Értesítés. A gőzgépközelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden március hó 1. napján d. e. 9 órakor a Szegedalsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartani. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajoskörút 9.) küldendők be.

Hetivásár engedélyezése A kereskedelmiügyi miniszter Mohol községhez tartozó moholi-nagyvölgyi szállásokon minden hét szerdai napján sortés- és juhfelhajtatással egybekötött helypénzszedés nélküli hetivásárt engedélyezett.

A vasutas tragédiája. A szabadkai vasuti pályaudvaron a napokban halálos kimenetelű szerencsétlenség történt. Az oldozat egy máv. alkalmazott, akit munkája közben ért a végzetes baleset. Beslegin Jakab szénmunkás délelőtt fel 8 órakor fejezte be a vasuti személykocsikat fűtő gőzkazánnak szénnel való feltöltését. A feltöltés után több kocsit is a segélyével a mozdonyhoz tolatták fűtő kocsit és eközben történt, — véletlenül vagy később kiderítendő gondatlanság folytán — hogy Beslegint a mozdony a szénraktár épületének oldalához szorította úgy hogy súlyos belső sérülést szenvedett. A szerencsétlenül járt vasuti alkalmazottat a mentők vették ápolás alá, de nem lehetett eszméletre téríteni. A sikertelen élesztési kísérletek után hordágyra tették és a kórházba szállították, mire azonban odaértek Beslegin már kiszenvedett. A rendőrség a nyomozó eljárást megindította, hogy az esetleges gondatlanság megtoroltassék.

Természetes, folyékony, vegyileg legtisztább szénsavat a világhírű buziásfürdői természetes szénsavat forásokból szállítanak a kartellen kívüli Mu-chong Buziásfürdői szénsavművek ipari célokra szükségelt nagyobb mennyiségek biztosítása már most ajánlato.

Közlegelők állami segítséggel. Az állattenyésztés szempontjából elsőrendű fontossága van annak, hogy a kisgazdának lehetőleg sok közlegelője legyen. A földmívelésügyi miniszter két százeczer kororát vett fel ez idei költségve-

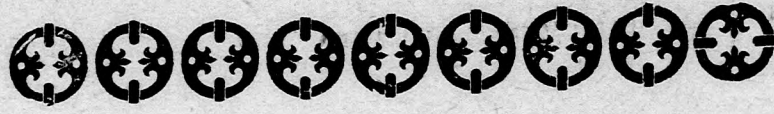
tésébe erre a célra s ez összeg felhasználását, akként tervezi, hogy addig is, míg a közlegelő ügyét a törvényhozás a miniszter által benyújtani szándékolt javaslat alapján nem rendezi, a községek, illetve közbirtokosság legelő vásárlásaihoz támogatást nyújt. A támogatás oly arányu lenne, mint ez a munkaházak építésénél szokásos, a földmivélségi tárca vállalná a kamatterhek egy részének fedezését.

20 filléért kellemes és hasznos szórakozásul szerezhethet magának mindenki, ki „A Jelen” és érdekes és élénken szerkesztett szépirodalmi és társadalmi folyóiratot 20 fill. bélyeg beküldése ellenében meghozatja. Budapest: Rottenbiller u. 42.

A „Zenélő Magyarország” közkezdelt zeneműfolyóiratnak a ma megjelent 352-ik füzeté, mint rendszeren, gazdag érdekes zeneműúj-donságokkal bővelkedő farsangi füzet, s tartalmazza: I. Heidberg Albert az idény legsikerültebb chansonjaiból összeállított remek „Bon-bonniere” című francia négyesét. II. Lengyel Miska „Gambrinus” polka francais-ját. III. Souse f. John „Keresztes lovagok” című rendkívül népszerű amerikai indulóját. Az ügyesen szerkesztett, életrevaló folyóiratot, mely már majdósaknem minden magyar zenecsalád zongoráján feltalálható — felesleges ajánlanunk. Gazdag, értékes tartalma és mesés olesó áronmagát ajánlja, csupán annyit azoknak, kik nem ismernék, hogy negyed évben 6 ily gazdag tartalmu füzet jelenik meg, s így a legszebb zenemű új-donságokat kapja az előfizető 3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a most folyó XV. évfolyam 59 ik (I. jan. márc.) évnegyedére, a „Zenélő Magyarország” (Klöchner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest. VIII. József körut 24. intézendők.

Az Ország-Világ e heti száma rendkívül érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Vezető helyen dr. Falk Zsigmond foglalkozik Porzó (Ágai Adolf) «Utazás Pestről Budapestre» című most megjelent kötetével s az első oldalt Agai Adnlf arcképe díszíti. A könyvből »Az arany ökör» című érdekes fejezetet mutatja be az »Ország-világ» több szép, a régi Pestet ábrázoló képpel. Heine novellája, Farkas Emök regénye, az Erzsébet királyné Emlékmuzeumról szóló ismertető cikk s az új csanádi püspök és Demény Károly postaigazgató életrajza egészítik ki az »Ország-Világ» e heti számának szövegrészét. Képei közül kiemeljük Honti Nándor festményét, Vetzél Ernő san-remói amatőr felvételeit, Csarneck János, Demény Károly, gróf Széchenyi László és Wanderbilt Gladys arcképeit stb. A gazdag rovatok, rejtvények stb. mellett érdeklődésre tarthat számot az »Emlékezetes napok» című új rovat, mely minden hónapban közli az egyes nevezetes események évfordulóját. Az »Ország-Világ» előfizetési ára egészre 16 kor., félévre 8 kor., negyed évre 4 kor. Akik egy félévre előfizetnek, díjtalanul kapják meg az »Ország-Világ» díszes újévi Almanachját.

Laptulajdonos: Kabos Armin

1089. szám 1907. végreh.

Árverési hirdetés.

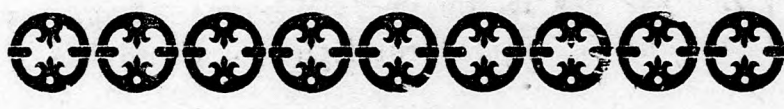
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1907. évi 25732 sz. végzése következtében Dr. Lemberger Armin ügyvéd által képviselt Szücs Ödön javára Agoston János ellen 400 kor. s jár. erejéig 1907. évi december hó 7-én kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1070 korra becsült következő ingóságok u. m.: csikó, ló, tehén, borjú, disznó stb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zentai kir. járásbírószág 1908. évi V. 1255/2 számú végzése folytán 400 k. tőkötvetelés ennek 1907. évi szeptember hó 1 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 83 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Martonoson végrehajtást szenvedett lakásán (szálláson) leendő megtartására 1908. évi február hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zentán 1908. évi február hó 11 napján
Kühler Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Lapunk nyomdájába egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Menetjegyek

Amerikába

A RED STAR LINE

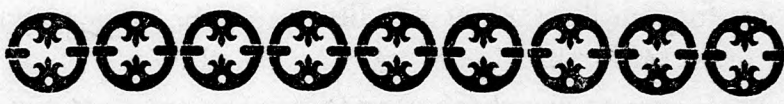
belga királyi postahajóra.

Indulás Antwerpenből direkt New-Yorkba minden szombaton és havonként kétszer
Antwerpenből — Canadába.

Elsőrendű gyorsgőzös kiténő ellátással.

Felvilágosítással ingyen szolgál.

Red Star Linie, Wien, Wiedner Gürtel 20.

Kiadó lakás.

Kigyó- és Kardulcai 247. sz. házukban, külön udvarral bíró, egy utcai szoba, konyha és éléskamrából-, továbbá fás-fel-szer- és padlás- részből álló lakás folyó évi május hó 1-től hasznbérbe kiadó.

Marsányi János
igazg. tanító.

SZEGEDI IPAROSSZÖVETKEZET.

mint az Országos Központi Hitelszöv. tagja

BUTORCSARNOKA

ajánlja a butorvásárló közönségnek dusan felszerelt asztalos és kárpitozott butor raktárát, hol állandóan a legegyszerűbbtől legfinomabb kivitelig

több száz szobaberendezés van készletben.

Ugy költségvetéssel, mint kézi rajzokkal készségesen szolgálunk.

Szegedi Iparosszövetkezet.

Aradi-utca 6.

Telefon 455.

Minden utánzás és utánnomás büntetéssel jár.

Egyedül valódi csak

Thierry-balsama

a zöld apáca védjeggyel
Törv. védve.

Régi híru felülmulhatatlan, emésztési zavarok, kólika, katarrhus, mellfájás, influenza, különösen kezdődő tüdővész stb. ellen. 12 kis, vagy 6 duplaüveg, vagy 1 nagy speciális üveg, szab árral 5 korona.

Thiery centifolia kenőcse

általánosan mint Non plus ultra ismerve minden régi bármily seb, gyulladás, sértés, gyulladás és daganat ellen, megakadályozza a vérmérgezést operációkat többnyire feleslegessé teszi. 2 téglaly ára bérn. 3.60 Szétküldi készpénzért vagy utánvétellel

Thierry A. gyógyszerész Pregráda
Kohitsch Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapestben Török József és Dr. Egger Leo és Gy. Lugoson Vértesi L-nél.

Óvás! Egyedül valódi, törvényesen védett balzsamcsem vételétől rendelésétől s különösen ismételésétől. A büntetőtörvény 23. és 25. §-ai szerint mindenki, aki nem az én gyógyszer-tárámból erező, tehát más, mint az egyedül valódi zöld apacavédjeggyel törv. védett Thierry-balsamot rendel, vásárol, különösen árusít, büntetőbíró-sági kiméltelen üldözésnek és 4000 K-ig. vagy 1 évig terjedő fogházbüntetésnek van kitéve. Ugyanígy a vásárt erőszakos módon kint, más nevé pótícióknak megrendelése, vagy árusítása, melyek csak a közönség kizsákmányolására hozatnak forgalomba, ugyanis büntetést vonnak maguk után.

Szőlőoltványok

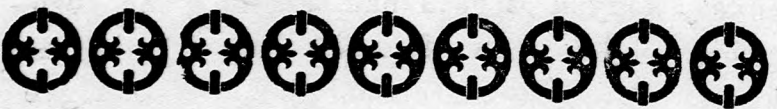
szokvány minőségben 22 faj cseméje, 28 borfajban, háromféle alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 drbkint.

Készlet! 419.000 oltvány.

250000 vadgyökeres, Portalis, Sclonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin I. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket.

Vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontál megye.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármely mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAV

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Buziasfürdői ásványvizek- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben

Szív-, vese- és hályagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál:

Muschong-buziasfürdői szénsav művek és ásványvizek szétküldési telepe B u z i á s f ü r d ő n.

Sürgőnyezim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

